Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), judecătorul Grigorii Cazacu
Dosarul nr. 3r-368/23 / 2-23063930-02-3r-09082023 /

D E C I Z I E

23 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Veronica Negru
Judecătorii Ecaterina Palanciuc și Ina Dutca

examinând în ordine de recurs, în lipsa părților, cererea de recurs declarată de SRL ”Orhei-Vit”, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 16 iunie 2023, emisă în cauza civilă în contencios administrativ înaintată de SRL ”Orhei-Vit” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terți Consiliul mun. Orhei, Regia ”Apă Canal-Orhei” SA privind contestarea actelor administrative

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

1. La data de 04 mai 2023, SRL ”Orhei-Vit” a înaintat în instanța de judecată acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terți Consiliul mun.Orhei, Regia ”Apă Canal-Orhei” SA privind contestarea actelor administrative.
2. Cere, reclamanta SRL ”Orhei-Vit” constatarea inaplicabilității tarifului pentru serviciul public de canalizare şi epurare a apelor uzate furnizate de SA ”Regia Apă-Canal Orhei” către SRL ”Orhei-Vit”, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.*****3, în cazul serviciului de epurare a apelor uzate prestat SRL ”Orhei-Vit” de către SA ”Regia Apă Canal-Orhei”, obligarea ANRE să aprobe tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate prestat de SA ”Regia Apă Canal-Orhei” către consumatorii care nu necesită prestarea serviciilor de canalizare, în particular SRL ”Orhei- Vit”, impunerea ANRE la acţiune pentru a aduce în concordanţă cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare nr. 303°din 13.12.2013, în redacţia Legii cu privire la modificarea unor acte legislative nr. 257 din 16.12.2020, Metodologia de determinare, aprobare şi aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare şi epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 489/2019 din 20.12.2019.
3. În cadrul acţiunii înaintate, reclamanta SRL ”Orhei-Vit” a solicitat emiterea ordonanței provizorii privind suspendarea aplicării față de SRL ”Orhei-Vit” a

tarifului de 27,18 lei/m ^{3} , aprobat prin Hotărârea ANRE nr.*****3, pentru furnizarea /prestarea serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești în prezentul litigiu.

4. În motivarea cererii, a indicat că, prin Hotărârea privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare şi de epurare a apelor uzate de către SA ”Regia Apă-Canal Orhei” nr.*****3, publicată în MO nr.62-64/228 din 24.02.2023 (în continuare Hotărârea ANRE nr.*****3), ANRE a aprobat tariful pentru furnizarea/prestarea serviciului public de canalizare şi de epurare a apelor uzate de către SA ”Regia Apă-Canal Orhei”, pentru anul 2023, pentru consumatorii noncasnici în mărime de 27,18 lei/m^3, nefiind aprobat tariful pentru prestarea exclusiv a serviciului de epurare a apelor uzate, care este furnizat de operatorul de servicii publice SA ”Regia Apă-Canal Orhei” către SRL ”Orhei-Vit”.
5. Menționează că, cu toate acestea, începând cu luna februarie 2023, ”Regia Apa Canal-Orhei” SA emite facturi fiscale pentru serviciile de epurare a apelor uzate prestate SRL ”Orhei-Vit”, cu aplicarea tarifului de 27,18 lei/m^3 - tarif aprobat pentru prestarea serviciului public de canalizare şi de epurare a apelor uzate, fără a ține cont de prevederile legislației în vigoare şi de faptul că, nu prestează SRL ”Orhei-Vit” servicii de canalizare.
6. Susține că potrivit art.175 alin.(1) lit. c) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept: c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligații față de el.
7. Relatează că, în temeiul prevederilor legale invocate, întru evitarea unor consecințe grave și ireparabile, consideră necesară emiterea unei Ordonanţe provizorii, prin care să fie suspendată aplicarea faţă de SRL ”Orhei-Vit” a tarifului de 27,18 lei/m^3, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.*****3, pentru furnizarea/prestarea serviciului public de canalizare şl de epurare a apelor uzate, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești în prezentul litigiu.
8. Punctează reclamanta că, norma legală a art.175 Cod administrativ instituie două condiții pentru emiterea Ordonanţei provizorii în cadrul procesului de contencios administrativ, care sunt întrunite în prezenta speţă: a) în baza unei examinări sumare, instanța ajunge la concluzia că, pretenţia revendicată de reclamant este întemeiată.
9. Subliniază că, potrivit art.35 alin.(1) lit.c) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare nr.303 din 13.12.2013, în domeniul alimentării cu apă şi de canalizare se supun reglementării (...) tariful pentru serviciul public de canalizare şi/sau de epurare a apelor uzate.
10. Menționează că, norma legală, instituie obligativitatea aprobării, inclusiv, a tarifului pentru serviciul de epurare a apelor uzate, serviciu care de facto este prestat de Regia ”Apă Canal-Orhei” SA către SRL ”Orhei-Vit”, circumstanţă

confirmată de părţi şi constatată prin acte judecătoreşti irevocabile.

11. Afirmă că, tariful de 27,18 lei/m^3 a fost aprobat prin Hotărârea ANRE nr.60 din 17.02.2013 pentru furnizarea/prestarea serviciului public de canalizare şi de epurare a apelor uzate de către Regia ”Apă Canal-Orhei” SA şi nu poate fi aplicat în privinţa SRL ”Orhei-Vit”, deoarece întreprinderea nu beneficiază de serviciul de canalizare din partea Regiei ”Apă Canal-Orhei” SA, astfel la o examinare sumară a circumstanțelor cauzei se ajunge la concluzia că, pretențiile revendicate de SRL ”Orhei-Vit” sânt întemeiate, or, nici un consumator nu poate fi obligat să achite plata pentru servicii care de fapt nu-i sânt prestate.
12. Subliniază reclamanta că, emiterea ordonanței este necesară întru evitarea consecințelor grave şi ireparabile, or, Regia ”Apă Canal-Orhei” SA emite neîntemeiat către SRL ”Orhei-Vit” facturi fiscale pentru serviciile de epurare a apelor uzate cu aplicarea unui tarif care nu corespunde serviciilor furnizate, fiind aprobat pentru prestarea/furnizarea serviciilor de canalizare şi epurare a apelor uzate, astfel că este majorat neîntemeiat costul serviciilor furnizate, iar în acest sens, este relevant că SRL ”Orhei-Vit” nu se eschivează de la plata serviciilor prestate, fapt confirmat prin ordinele de plată anexate, ci doar nu este de acord să achite plata pentru servicii de canalizare care nu-i sunt furnizate.
13. Reiterează că, actualmente SRL ”Orhei-Vit” efectuează plata pentru serviciile de epurare a apelor uzate conform condițiilor Tranzacției de împăcare din 04.10.2016, confirmată prin încheierea Judecătoria Orhei nr.3CA-3/2016 din 31.10.2016 şi a Deciziei Consiliului or.Orhei nr.3.14. din 22.04.2016 ”Cu privire la aprobarea tarifelor la serviciul de epurare şi evacuare a apelor uzate de SA ”Orhei-Vit” şi soluţionarea pe cale amiabilă a litigiului”, care este în vigoare.
14. Învederează că, executând Tranzacţia de împăcare din 04 octombrie 2016, SRL ”Orhei-Vit” achită cu bună-credinţă serviciile de epurare a apelor uzate prestate de Regia ”Apă Canal-Orhei” SA în mărime de 9,75 lei (fără TVA) pe m^3 în perioadele 01 ianuarie - 31 mai şi 01 decembrie - 31 decembrie şi, respectiv, tariful de 10,75 lei (fără TVA) pe m^3 în perioada 01 iunie - 30 noiembrie, tarife care în orice caz depăşesc cheltuielile reale ale Regiei ”Apă Canal-Orhei” SA pentru prestarea întregului complex de servicii de canalizare.
15. Menționează că, este o întreprindere procesatoare de fructe şi legume, ceea ce presupune o activitate sezonieră de colectare şi prelucrare a materiei prime agricole. Or, obligarea achitării duble pentru servicii de canalizare, va putea duce la incapacitatea de plată a întreprinderii şi, pe cale de consecinţă, SRL ”Orhei-Vit” nu va fi capabilă să achiziționeze materia primă de la producătorii agricoli.
16. Totodată, în lipsa posibilităților de desfacere a produselor agricole perisabile, acestea vor fi distruse, cauzând pagube iminente întregului sector agrar, parte din lanțul de producere în care este implicată întreprinderea procesatoare SRL ”Orhei-Vit”. Mai mult ca atât, folosindu-se de situația dominantă pe piața serviciilor pe care le prestează (hotărârea ANPC nr.86 din 26.06.2008), în cazul

neachitării serviciilor conform tarifului aprobat prin Hotărârea ANRE nr.60 din 17.02.22023, Regia ”Apă Canal-Orhei” SA amenință SRL ”Orhei-Vit” cu sistarea serviciilor de epurare a apelor uzate, fără să existe vre-o necesitate funcțională în acest sens pentru activitatea furnizorului.

17. Subliniază că, sistarea prestării serviciilor de canalizare va duce inevitabil la încetarea activității SRL ”Orhei-Vit”, iar acest fapt de asemenea va avea consecințe grave şi ireparabile, nu doar pentru întreprindere, ci şi pentru întregul sector agrar, deoarece va fi suspendată achiziționarea materiei prime agricole.
18. Astfel, în situația unei profunde crize economice, care afectează toate sectoarele economiei naționale şi, în special, producătorii autohtoni, o aplicare ilicită a tarifelor stabilite pentru servicii ce nu sânt prestate, va aduce prejudicii considerabile întreprinderii. De asemenea, aplicarea unui tarif care include cheltuieli pentru activități de canalizare, care au fost deja o dată achitate de către companie şi/sau sistarea serviciului de epurare, va avea consecințe iremediabile pentru activitatea SRL ”Orhei- Vit”.
19. Reliefează că, în aceste condiții, pentru evitarea unor consecințe grave şi ireparabile este necesară emiterea unei Ordonanțe provizorii în vederea interzicerii persoanei terţe Regia ”Apă Canal-Orhei” SA să săvârșească acțiuni care ar duce la cauzarea unui prejudiciu material ireparabil atât SRL ”Orhei-Vit”, cât şi producătorilor agricoli, care vor fi privați de o modalitate de desfacere a materiei prime agricole.
20. Indică că, măsurile de protecție provizorie dispuse de către instanța competentă pot lua forma de suspendare a executării actului administrativ, în întregime sau parţial, prin care se dispune în totalitate sau parțial restabilirea situației care a existat la momentul adoptării actului administrativ sau la orice modificare ulterioară, şi de impunere asupra administrației a oricărei obligații corespunzătoare, în conformitate cu competențele Curţii. Măsurile de protecţie provizorie se acordă pentru perioada stabilită de instanţă. Ele pot fi supuse anumitor condiţii şi pot fi revizuite. Măsurile de protecţie provizorie nu pot aduce în nici un fel atingere deciziei care urmează să fie luată de instanţa sesizată cu privire la contestarea actului administrativ.

Poziția instanței de fond:

21. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 16 iunie 2023, s-a respins cererea privind emiterea ordonanței provizorii, depusă de SRL ”Orhei-Vit”, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea recurentului:

22. Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la data de 18 iulie 2023, SRL ”Orhei-Vit” a depus recurs, prin care a solicitat anularea încheierii instanței de fond, cu emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii de emitere a ordonanței provizorii.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului:

23. În acord cu prevederile stipulate la art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.
24. În corespundere cu dispozițiile art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.
25. Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ constată că, recursul este declarat în termenul prevăzut de lege, având în vedere că, încheierea contestată cu recurs a fost emisă la data de 16 iunie 2023, fiind recepționată de către destinatară la data de 05 iulie 2023 (f.d.165), cererea de recurs fiind depusă la data de 18 iulie 2023 (f.d.150).
26. Art. 236 Cod administrativ prevede expres că, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.
27. Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sânt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.
28. Consecvent, Colegiul reține, că recursul depus de SRL ”Orhei-Vit”, conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurenta își întemeiază solicitările.
29. Iar, în condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art.233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Argumentele părţilor în recurs:

30. Prin cererea de recurs depusă, recurenta a reiterat poziția expusă anterior în

cererea cu privire la emiterea ordonanței provizorii, suplimentar menționând că, prima instanță eronat a decis asupra netemeiniciei cererii cu privire la emiterea ordonanței provizorii, or, reclamanta a probat necesitatea emiterii acesteia.

31. Susține că, instanța de fond a examinat temeinicia cererii de emitere a ordonanței provizorii prin prisma prevederilor art. 214 Cod administrativ, care vizează suspendarea executării actului administrativ contestat, or, la caz nu a fost formulată o acțiune în contestare.
32. Precizează că, la caz au fost întrunite condițiile pentru emiterea ordonanței provizorii, or, la examinarea sumară a circumstanțelor cauzei, se denotă că, pretențiile reclamantei sânt întemeiate, or, nici un consumator nu poate fi impus să achite servicii ce nu i-au fost prestate, iar în cazul în care solicitarea în cauză nu va fi acceptată, recurenta riscă să fie supusă unor consecințe grave și ireparabile, ordonanța provizorie fiind o măsură de protecție provizorie eficace în vederea evitării acestor consecințe.
33. La data de 27 septembrie 2023, SRL ”Orhei-Vit” a depus cerere de completare a recursului, reiterând că, revendicările reclamantei vizează obligarea ANRE să aprobe, conform modificărilor Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate, prestat de Regia ”Apă-Canal Orhei” SA, către consumatorii care nu necesită prestarea serviciilor de canalizare.
34. Subliniază că, după depunerea recursului, a recepționat răspunsul n*****, prin care Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al R. Moldova a confirmat lipsa necesității unor interpretări/modificări suplimentare a prevederilor Legii enunțate supra, precum și obligativitatea ANRE de a aproba tariful numai pentru epurarea apelor uzate, după cum urmează: ”Până la modificări, în textul legii nr. 303/2013 și în particular, la art. 35 alin. (1) lit. c) se instituia noțiunea de ”tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate”, fapt ce determina interpretări diferite în ceea ce privește tariful care urma a fi achitat de consumator în cazul în care beneficia doar de una din activitățile specificate, spre exemplu ”de epurare a apelor uzate”. Modificările efectuate au avut drept scop asigurarea adaptabilității la cerințele consumatorilor, prin posibilitatea stabilirii tarifelor distincte pentru fiecare activitate desfășurată de operator (de canalizare sau de epurare a apelor uzate). Prin urmare, întru excluderea discordanțelor, prin Legea nr. 257/2020, s-au operat modificări, prin instituirea sintagmei ”tariful pentru serviciul public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate”, iar prin acestea, au fost eliminate lacunele identificate și au fost excluse interpretările duale”.
35. Prin urmare, la o examinare sumară a circumstanțelor cauzei, inclusiv a răspunsului menționat, concluzionează că, pretențiile sale privind obligativitatea aprobării unui tarif numai pentru serviciile de epurare a apelor uzate, care îi sânt de fapt furnizate, sânt legale și întemeiate, or, nici un consumator nu poate fi

obligat să achite plata pentru servicii care de fapt nu i-au fost livrate.

36. Cât privește cea de a 2-a condiție instituită prin art. 215 Cod administrativ, indică că, achitarea unui tarif triplat pentru servicii de canalizare care nu îi sânt prestate recurentei, poate avea consecințe grave și ireparabile pentru ultima, or, aplicarea ilegală a unor tarife exagerate va determina cheltuieli disproporționale de funcționare și poate duce la sistarea activității întreprinderii în plin sezon de producere.
37. Pe cale de consecință, solicită admiterea recursului, anularea încheierii instanței de fond și emiterea unei încheieri noi, prin care să fie emisă ordonanță provizorie, cu suspendarea aplicării de către Regia ”Apă-Canal Orhei” SA față de SRL ”Orhei-Vit” a tarifului de 27,18 lei m^3, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. *****3 pentru furnizarea/prestarea serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate, până la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești în prezentul litigiu.
38. Fiind notificată despre depunerea recursului de către SRL ”Orhei-Vit”, intimata ANRE la data de 27 septembrie 2023 a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii contestate.
39. Notează intimata că, ordonanța provizorie reprezintă o măsură provizorie dispusă de către instanță, alta decât suspendarea actului administrativ, atunci când în baza unei examinări sumare se ajunge la concluzia că, pretenția revendicată de către reclamant este una întemeiată și emiterea ordonanței provizorii este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant.
40. Consideră că, recurenta prin cererea înaintată, intenționat încearcă să eludeze prevederile art.214 Cod administrativ, care îi oferă dreptul de a solicita suspendarea hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr.*****3 în privința sa, or, suspendarea reprezintă o măsură asiguratorie care presupune oprirea efectelor juridice a a unui act administrativ emis de o autoritate publică, pe când ordonanța provizorie presupune revendicarea unui drept cu impunerea la acțiune a autorității publice.
41. Prin urmare, consideră că, instanța de fond corect a dispus respingerea cererii de emitere a ordonanței provizorii, la caz ne fiind stabilite temeiuri legale de emitere a acesteia.
42. Învederează că, reieșind din pretențiile reclamantei, se atestă că, ultima nici nu contestă Hotărârea ANRE nr. *****3, aceasta producând efecte obligatorii până la o eventuală hotărâre judecătorească contrarie, emisă ca urmare a exercitării unei căi de atac.
43. Reiterează că, simpla declarație a recurentei privind existența unui prejudiciu nu prezumă producerea acestuia, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, ne fiind prezentate de către solicitant careva argumente plauzibile, pertinente și concludente în acest sens.
44. Fiind notificați despre recursul declarat de SRL ”Orhei-Vit” și dreptul dea

depune referință, terții Consiliul mun. Orhei, Regia ”Apă Canal-Orhei” SA nu au făcut uz de dreptul procedural.

Aprecierea instanței de recurs:

45. Analizând argumentele invocate de participanții la proces, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, recursul este admisibil și întemeiat, motiv din care urmează a fi admis cu casarea încheierii din următoarele considerente.
46. Colegiul relevă că, în conformitate cu art.243 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.
47. În corespundere cu prevederile art. 194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.
48. Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.
49. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.
50. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.
51. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.
52. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, prima instanță prematur a purces la examinarea cererii cu privire la eliberarea ordonanței provizorii, având în vedere următoarele circumstanțe.
53. Astfel, din actele cauzei instanța de recurs constată următoarea stare de fapt.
54. La data de 04 mai 2023, prin prezenta acțiune, înaintată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, persoane terțe Consiliul mun. Orhei și Regia ”Apă-Canal” SA, reclamanta SRL ”Orhei-Vit” a solicitat inaplicabilității tarifului pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor

uzate, furnizat de Regia ”Apă Canal-Orhei” SA, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. *****3, în cazul serviciului de epurare a apelor uzate, prestat SRL ”Orhei-Vit” de către ”Apă Canal-Orhei” SA; obligarea ANRE să aprobe tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate, prestat de Regia ”Apă Canal-Orhei” SA către consumatorii care nu necesită prestarea serviciilor de canalizare, în particular SRL ”Orhei-Vit”; impunerea ANRE de a aduce în concordanță cu prevederile legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, în redacția Legii cu privire la modificarea unor acte legislative nr. 257 din 16.12.2020, Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărrea ANRE nr. 489/2019 din 20.12.2019.

55. Tot odată, reclamanta SRL ”Orhei-Vit” a formulat o cerere, prin care a solicitat emiterea ordonanței provizorii prin care să fie dispusă suspendarea aplicării față de ultima a tarifului de 27,18 lei/m^3, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. *****3 (f.d.126-129).
56. Prin încheierea din 16 iunie 2023, instanța de fond a concluzionat asupra netemeiniciei cererii privind emiterea ordonanței provizorii.
57. Analizând încheierea supusă recursului, în cumul cu actele din dosar, completul specializat consideră că, judecătorul primei instanțe prematur și neîntemeiat a purces la examinarea cererii privind emiterea unei ordonanțe provizorii ținând cont de următoarele circumstanțe.
58. Colegiul notează că, în concordanță cu art.1 alin.(1) și alin.(2) Cod administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.
59. În corespundere cu norma juridică prevăzută la art.3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.
60. În conformitate cu art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

61. Din prevederile art. 10 Cod administrativ, rezultă că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.
62. Conform art.11 alin.(1) Cod administrativ, stabilește că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.
63. Art. 12 Cod administrativ, prevede că, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității şi stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.
64. Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.
65. Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.
66. În virtutea art. 39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.
67. Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.
68. Articolul 191 alin.(1)-(2) Cod administrativ, prevede că, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ. Curţile de apel soluţionează în primă instanţă acţiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituţionalitate.
69. Colegiul reține că, conform art.214 alin. (1) Cod administrativ, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente

suspendarea executării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publica învestită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3).

69. Iar, potrivit art.205 al.(1) Cod Administrativ, în cazurile care nu cad sub incidenţa art.214, reclamantul poate solicita instanţei de judecată care examinează acţiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanţe provizorii. Pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, reclamantul poate solicita emiterea unei ordonanţe provizorii instanţei de judecată la care se va depune acţiunea. (2) Instanţa de judecată poate emite o ordonanţă provizorie dacă: a) în baza unei examinări sumare, ajunge la concluzia că pretenţia revendicată de reclamant este întemeiată; şi b) emiterea ordonanţei este necesară pentru evitarea consecinţelor grave şi ireparabile pentru reclamant.
70. Tot odată Colegiul reține că, în corespundere cu art.211 alin.(1) alin.(2) Cod administrativ, la înaintarea acțiunii, în cererea de chemare în judecată se indică: instanța la care a fost depusă, numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia, dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal, și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant, denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia, *pretențiile reclamantului*, circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția, enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta, datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege. Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.
71. Iar, potrivit art.213 Cod administrativ, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art.211 alin.(1) și (2) și ale art.212 alin.(1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.
72. Colegiul menționeazăe de asemenea că, în corespundere cu reglementările legale statuate la art. 206 alin.(1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). (2) Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă

reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

73. Potrivit art.207 Cod Administrati, (1) instanţa verifică *din oficiu* dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.
74. Reieșind din cele menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, atestă că, la caz, judecătorul primei instanțe prematur s-a expus asupra cererii formulate de către reclamanta SRL ”Orhei-Vit” privind emiterea ordonanței provizorii, urmând inițial să stabilească care sunt pretențiile reclamantei și care este tipul acțiunii în contencios administrativ, or, după cum formulează pretențiile reclamanta, nu este clar care sunt cerințele și care este tipul acțiunii.
75. Instanța de recurs învederează că, pentru ca un litigiu dedus judecății să fie catalogat a fi de natură juridică administrativă, este necesară întrunirea condițiilor legate de natura juridică a actului contestat și/sau calitatea pârâtului/subiectului pasiv al raportului litigios.
76. Colegiul remarcă, că norma art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, impune obligația instanței de judecată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți
77. Pin urmare, completul judiciar reține că, instanța de fond, prin prisma prevederilor art.219 Cod administrativ, urma să întreprindă măsuri întru determinarea stării de fapt, să acorde reclamantei un termen în vederea concretizării cerințelor din acțiune, să stabilească tipul acțiunii în contencios administrativ, prin prisma prevederilor art.206 Cod administrativ și doar ulterior să purceadă la examinarea cererii cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești, ținând cont de cerințele concretizate.
78. Colegiul notează că, după scopul apărării judecătorul nu a stabilit tipul acțiuni la care are dreptul reclamantul, iar în funcție de aceasta mijlocul de protecție provizorie admisibil.
79. Se subliniază că, în conformitate cu art.219 alin.(3) Cod Administrativ instanța de judecată nu este legată de textul cererilor formulate, dar apreciază substanța acestora.
80. Astfel, Colegiul menționează că, instanța de fond urma să verifice circumstanțele menționate mai sus, la etapa examinării admisibilității acțiunii.
81. Distinct de cele menționate supra, Colegiul notează că, prin recursul declarat recurenta a menționat că, în urma răspunsului n*****, recepționat de la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al R.Moldova, prin care

ultimul a confirmat lipsa necesității unor interpretări/modificări suplimentare a prevederilor Legii enunțate supra, precum și obligativitatea ANRE de a aproba tariful numai pentru epurarea apelor uzate, a depus cerere de concretizare, revendicările căreia vizează obligarea ANRE să aprobe, conform modificărilor Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate, prestat de Regia ”Apă-Canal Orhei” SA, către consumatorii care nu necesită prestarea serviciilor de canalizare.

82. Colegiul menționează că, această cerere nu se regăsește la actele cauzei, fiind depusă ulterior depunerii recursului împotriva încheierii contestate.
83. Astfel, întru evitarea încălcării dreptului recurentei la un proces echitabil și accesul la justiție pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, instanța de recurs concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către SRL ”Orhei-Vit”, lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs fiind imposibilă, de aceea cauza urmează a fi remisă la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).
84. Având în vedere cele expuse mai sus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL ”Orhei-Vit”, cu anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 16 iunie 2023 și remiterea cauzei în prima instanță la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), în același complet de judecată.
85. În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, -

d e c i d e:

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 16 iunie 2023.

Se remite cauza la acțiunea înaintată de SRL ”Orhei-Vit” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terți Consiliul mun. Orhei, Regia ”Apă Canal-Orhei” SA privind contestarea actelor administrative, în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul Veronica Negru

Judecătorii Ecaterina Palanciuc

Ina Dutca